

DAGPROGRAMMA Reis Polen: ontdek Warschau, Lodz en Krakau

(onder voorbehoud van wijzigingen)

Dag 1

Directe lijnvlucht Amsterdam-Warschau. Na even opfrissen in het hotel begeven we ons naar Lazienki. Polen staat internationaal niet bekend als een land dat op kunstgebied in de voorhoede speelt. Er zijn in de geschiedenis echter wel perioden geweest waarin de aandacht voor de kunsten groot was. De regeringsperiode van de laatste Poolse koning, Stanislas II Augustus, was er één van. In de achttiende eeuw kwam het paleiscomplex Lazienki tot bloei. Daar bevinden zich de koninklijke kunstcollecties in de diverse paleizen van een groots aangelegd park. In Lazienki is een aantal kunstenaars vertegenwoordigd van wie we later werk tegenkomen in het Nationaal Museum. Eind van de middag luisteren we naar het Chopin concert in het park (afhankelijk van het weer). Gezamenlijk diner deze avond en twee overnachtingen in Warschau.

Dag 2

In de ochtend wandelen we door de oude en de nieuwe stad en zien we de gotische Sint-Janskathedraal, waar veel Poolse grootheden zijn begraven. Vervolgens begeven we ons naar POLIN, het grote museum van de stad dat aan de duizendjarige geschiedenis van de Poolse Joden is gewijd. Het gebouw van de Finse architecten Lahdelma en Mahlamäki viel meerdere keren in de prijzen en in 2016 was het museum zelfs het Europees Museum van het Jaar. Het oude centrum is na de Tweede Wereldoorlog dan wel heropgebouwd, maar dat gebeurde niet met dat deel van het centrum waar in die periode het 'geschenk van Stalin' verrees: het Paleis van Cultuur en Wetenschap. Dit bombastische gebouw werd tegen wil en dank een van de symbolen van de stad. Vanaf de dertigste verdieping genieten we van een prachtig uitzicht.

Dag 3

Wandeling door het centrum met oog voor de oude stad. We bezoeken het Koninklijk Paleis alwaar de meeste kunstschaten en het meubilair bewaard zijn gebleven, ondanks de verwoestingen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Te midden van de pracht van het Poolse hof valt bijna niet te bevatten dat in 1945 geen steen van het paleis meer op de andere stond. Net als de oude stad is het gebouw zo minutieus hersteld dat de bezoeker niet de indruk heeft in nieuwbouw rond te lopen.

In de Saksentuin wordt ingegaan op de Poolse geschiedenis en cultuur, met aandacht voor de kunstenaar Bernardo Bellotto. Begin van de middag bezoeken we het Nationaal Museum. Daar maken we kennis met het oeuvre van Poolse groten die in Nederland vrij onbekend zijn: de historische schilder Jan Matejko, de realist Jozef Chelmonski, de symbolist Jacek Malczewski en schilders van Jong Polen als Olga Boznanska en Stanislaw

Wypianski. In de loop van de middag reizen we naar Lodz, een bijzondere en verre van toeristische stad, waar we twee nachten verblijven. Lodz is in Nederland vooral bekend van de filmschool (Roman Polanski, Andrzej Wajda, Krzysztof Kieslowski) en van Vicky Leandros' schlager 'Theo, wir fahren nach Lodz'. De stad werd in rap tempo groot in de negentiende eeuw, toen textielfabrieken als paddenstoelen uit de grond schoten. In de Tweede Wereldoorlog bleven deze gebouwen gespaard van verwoesting. Heden ten dage staan ze er nog steeds, zij het met een nieuwe bestemming. Ons verblijf hier voelt als een reis in de tijd.

Dag 4

We bezoeken het grootste fabriekscomplex van Izrael Poznanski, waar nu onder meer een winkelcentrum en een dependance van het Museum van Moderne Kunst gevestigd zijn. We wandelen langs de houten Sint-Jozefskerk en de vernieuwbouwde arbeiderswijk. We vervolgen onze reis door de geschiedenis in de hoofdstraat van de stad, waar stille getuigen het verleden van de stad prijsgeven. We bezoeken het Joodse kerkhof, waar onder meer Izrael Poznanski zijn mausoleum heeft en waar zich in de oorlog een groot drama heeft afgespeeld. Na de lunch bezoeken we het filmmuseum. Na de oorlog opende in de stad een filmschool waar tal van grootheden zijn afgestudeerd, onder wie Krzysztof Kiełkowski ('Bleu', 'Blanc', 'Rouge'). U maakt er kennis met de geschiedenis van de film en met de Poolse film in het bijzonder.

Dag 5

De reis gaat per trein verder naar Krakau, een van de schilderachtigste steden van Europa. Wanneer we Warschau vergelijken met een snelle manager in mantelpak, dan is Krakau een statige dame op leeftijd. Krakau is de stad met de oudste en meest prestigieuze universiteit van het land; een Joodse buurt die in de oorlog niet is verwoest; en een schilderachtige oude binnenstad. In de middag nemen we enkele mooie delen van de oude stad onder de loep, zoals de resten van de verdedigingsmuren en de kerk van de franciscanen met haar adembenemende glas-in-lood. We zien de Mariakerk met het enorme laatmiddeleeuwse kastaltaarstuk van Veit Stoss en horen de hejnal die een trompettist(e) sinds mensenheugenis elk uur in de vier windrichtingen speelt. Aan het einde van de middag bezoeken we het Czartoryski Museum, waar het beroemde werk De Dame met de Hermelijn van Leonardo da Vinci te zien is. We overnachten driemaal in Krakau.

Dag 6

In de ochtend zijn we in de veertiende-eeuwse stad Kazimierz, die sinds twee eeuwen deel uitmaakt van Krakau. We brengen een bezoek aan de beroemde Joodse wijk, een van de weinige plaatsen in Polen waar de Joodse cultuur nog echt levend is. Er zijn maar liefst zeven synagogen, waarvan drie in gebruik; een Joods museum; een Joodse begraafplaats en het voormalige rituele slachthuis. In Kazimierz bezoeken we tevens het oude centrum van de voormalige stad, met de grote kerk en het marktplein. In de middag bezoeken we het Koninklijk Paleis, dat zeer schilderachtig op een rots is gelegen. In tegenstelling tot het

Koninklijk Paleis in Warschau is het paleis in Krakau wél blijven staan; de inboedel is echter zo goed als geheel verloren gegaan. De serie Brusselse wandkleden uit de renaissance is nog intact, alsmede de troonzaal met plafondschilderingen. In de kathedraal, een van de belangrijkste kerken van het land, liggen diverse heiligen en vorsten en zijn grote kunstschaten uit de gotiek, de renaissance, de barok en de post-Byzantijnse tijd te bewonderen.

Dag 7

In de ochtend bezoeken we het museum voor de negentiende-eeuwse Poolse schilderkunst, dat zich op de eerste verdieping van de Lakenhal bevindt. We zien er onder meer indrukwekkende historische schilderkunst die de Polen een hart onder de riem moest steken ten tijde van de buitenlandse overheersing. In de middag tijd voor authentiek Polen. We lichten een tipje van de sluier op. We gaan naar een sfeervolle markt en bezoeken het Nationaal Museum. Vanmiddag kunt u optioneel Auschwitz en Birkenau bezoeken onder begeleiding van een kundige lokale gids. Het beruchtste vernietigingskamp uit de nazi-tijd ligt op 70 kilometer afstand van Krakau. Deze excursie komt dan in plaats van het bezoek aan authentiek Polen.

Dag 8

We starten de dag met een bezoek aan de opgravingen onder het grote marktplein van de stad. Na recent archeologisch onderzoek is duizend jaar geschiedenis blootgelegd en voor bezoekers openbaar gemaakt onder de naam Podziemia Rynku, oftewel de Rynek Underground. Dit historisch museum leidt ons dwars door de geschiedenis van Krakau en Polen, vanaf de vroegste geschiedenis van de stad. In de loop van de middag reizen we per comfortabele lijnvlucht van Krakau terug naar Amsterdam.